

Speeltuinwerk Limburg

JAARPLAN 2026

Het hele jaar buitenspelen!

HET HELE JAAR BUITENSPELEN!

Inleiding

Het buitenspelen staat al jaren onder druk en kinderen spelen steeds minder buiten. Dit komt enerzijds door de verandering van de vrijetijdsbesteding en de toename van digitalisering en dus meer schermtijd voor kinderen. Anderzijds leven we in een steeds dichter bebouwd Nederland met steeds minder ruimte om buiten te spelen op informele speelplekken.

Buiten spelen is een belangrijk onderdeel van een gezonde ontwikkeling van kinderen. Zo heeft buiten spelen niet alleen effect op de lichamelijke gezondheid, maar ook op de motorische- cognitieve- en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Het helpt hen risico's in te schatten, hun grenzen te verkennen en veerkracht te ontwikkelen wanneer iets niet lukt.

Speeltuinwerk Limburg (SpeL) wil haar wens om het buiten spelen voor iedereen mogelijk te maken, een vanzelfsprekend laten worden. Buiten spelen maakt vele Limburgers gelukkiger en vitaler in hun leefomgeving en geeft de jeugd van nu een basis mee die zij voor zichzelf, maar ook weer voor anderen ten goede kunnen laten komen. In 2026 gaat SpeL nog meer inzetten op de samenwerking met diverse welzijnsorganisaties (zie ook 2.2) om ook (kwetsbare) inwoners te bereiken en eventuele nieuwe vrijwilligers aan de buurtspeeltuin te koppelen.

Per 1 september 2025 is het vertrouwde kantoorpand in de binnenstad verruild voor een nieuwe, inspirerende werkplek. Nog steeds in Roermond, maar we zijn ingetrokken bij gebouw 'Weerstand' in Hal B van het voormalige Philips-terrein. Bij Huis voor de Kunsten en Hoes veur 't Limburgs is een dynamische plek vol creativiteit gevonden waar meerdere bedrijven en organisaties samenkomen. Dit geeft voor SpeL nieuwe wegen en nieuwe kansen (zie ook 2.4).

Naast de inzet van vrijwilligers, gemeenten en andere maatschappelijke organisaties willen we ook steeds nadrukkelijker inzetten op het realiseren van landelijke projecten in Limburg. Zo wil SpeL een bijdrage leveren aan veilige en leefbare wijken en buurten in Limburg.¹

In dit jaarplan 2026 *"Het hele jaar buitenspelen!"* zal o.a. aandacht zijn voor de wereldwijde klimaatsverandering en de daarbij horende extremere weersomstandigheden. Bij de inrichting, het onderhoud en het gebruik van speelplekken kunnen we hier niet meer omheen.

Speeltuinwerk Limburg is een door de Provincie Limburg erkende Maatschappelijke Organisatie, sluit aan bij het beleidskader "Samen Leven en Bestaanszekerheid" 2024-2027 en draagt met haar activiteiten en projecten bij aan vier van de vijf bijbehorende maatschappelijke opgaven:

- *Jeugd die veilig, kansrijk en gezond opgroeit*
- *Vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin*
- *Leefbare en veilige wijken en dorpen*
- *Een gezonde Limburger die meer sport en beweegt.*

---

¹ Beleidskader Leefbare steden en dorpen Provincie Limburg

Met de maximale verhoging t.o.v. 2025, als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onder b.-iii is SpeL in 2026 in staat om nog meer kwaliteit te leveren en impact te maken in relatie tot genoemde doelstellingen. Dit zal gebeuren middels voorlichting en aanwezigheid van consultants op speelplekken. Dit doen we samen met de vele speeltuinvrijwilligers die we actief betrekken bij al onze activiteiten.

Bovenstaande maakt deel uit van het SpeL Meerjarenplan 2024-2027: [Meerjarenplan-2024-2027](#)

”

We hebben gemerkt dat het naast een voorbeeldfunctie, het buiten spelen, samen spelen, gezond eten en drinken, ook zeker de functie heeft gehad van mensen samenbrengen die daarna ook afspraken maken. Superleuk!

Cindy Buttiens, Welzijnsonderneming Trajekt 2025

Inhoudsopgave

Inleiding	02
Inhoudsopgave	04
Organisatie SpeL	05
Missie – Visie – Definitie buitenspelen	06
Doel – Strategie	07

---

1. SpeL en de Limburgse speeltuinleden	09
1.1 Speeltuinbezoeken en contacten	09
1.2 Wettelijke verplichtingen	10
1.3 Acquisitie	11
1.4 ALV/Ledendag	12
1.5 Subsidie- en fondsmogelijkheden	13

---

2. Buitenspelen en meebewegen	14
2.1 Advies en aanbeveling speelplek	14
2.2 Trainingen en kennisoverdracht	15
2.3 Trends en ontwikkelingen	16
2.4 Samenwerking na verhuizing	16
2.5 Samen spelen op een speelplek	17
2.6 Jantje Beton en vakgroep	17
2.7 Speeltuinen en het klimaat	18
2.8 Veel doelgroepen in de speeltuin	19

---

3. Gemeenten	20
3.1 Adviseren en begeleiden gemeenten	20
3.2 Expert meeting voor Limburgse gemeenten	21
3.3 Samenwerkingsovereenkomsten	21
3.4 Samenwerkingen - rapportage	21

---

4. Infomatie en overdracht	22
4.1 Social media/PR	22
4.2 Administratie	22
4.3 Scholing consulenten	22

---

5. Begroting 2026	23
--------------------------	-----------

Tot slot	24
-----------------	-----------

Organisatie SpeL

Al 43 jaar ondersteunt Speeltuinwerk Limburg haar speeltuinleden, enthousiaste burgers die een hart hebben voor het buitenspelende kind. De afgelopen jaren zijn steeds meer Limburgse gemeenten een samenwerking aangegaan met SpeL en bieden de consultants maatwerk omdat geen enkele Limburgse speelplek hetzelfde is.

Speeltuinwerk Limburg (SpeL) is een door de provincie erkende Maatschappelijke Organisatie. Onze vereniging is gevestigd in Roermond. Naast drie medewerkers heeft de organisatie een bestuur van vier personen. Zij ondersteunen de vele speeltuinverenigingen die de provincie Limburg rijk is, enthousiaste medewerkers die hun droom willen realiseren.

SpeL hanteert bij al haar activiteiten de Regels voor goed bestuur (Good Governance). Deze komen voort uit onze statuten en huishoudelijk reglement en passen naadloos bij de richtlijnen vanuit de provincie zoals die gelden voor structurele subsidierelaties Provincie Limburg.

SpeL heeft in 2022 haar statuten en huishoudelijk reglement aangepast en specifiek is daarbij aandacht geweest voor 'regels omtrent goed bestuur'. In het huishoudelijk reglement zijn specifiek afspraken voor de organisatie vastgelegd. Het ging veelal om codificatie c.q. hernieuwde vastlegging van al bestaande afspraken. Bij iedere bestuursvergadering is aandacht voor het naleven van de afspraken. Ook wordt bij aanvang van elke bestuursvergadering expliciet vastgesteld dat er bij de bestuursleden geen integriteits-risico's zijn bij de agendapunten die in de vergadering behandeld worden. Jaarlijks heeft een zelfevaluatie door het bestuur plaats waarbij een toetsing plaatsvindt op basis van de toepassing van de regels van goed bestuur. Daarnaast wordt verantwoording afgelegd aan onze algemene ledenvergadering. Die verantwoording heeft tenminste tweemaal per jaar plaats en vindt er regelmatig overleg plaats met de provincie waarbij dit onderwerp ook de revue passeert.

In het kader van dit jaarplan zijn de voorwaarden van de "Regels voor goed bestuur bij structurele subsidierelaties Provincie Limburg" vergeleken met de werking van afspraken binnen SpeL en uit die toetsing is gebleken dat aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Bestuur:

Gerard IJff – Voorzitter
Ruud van Bakel – Penningmeester
Jacqueline G. Koninckx – Secretaris
Jan Burgers - Bestuurslid

Consulenten:

Nicole van Thiel
Eric van den Broek
Alita Heijen

Missie – Visie – Doelstelling – Strategie

Missie

Inwoners van Limburgse dorpen en steden en met name de kinderen moeten vrij en ongedwongen kunnen buitenspelen en bewegen. Hiermee draagt de SpeL-missie bij aan “Een gezonde Limburger die meer sport en beweegt”²

Spelenderwijs zullen ze vriendjes maken en inwoners kunnen contacten leggen met buurtgenoten. Wij vinden het van belang dat kinderen opgroeien in een speelse, veilige en natuurlijke omgeving. SpeL ondersteunt en begeleidt alsook de vele vrijwilligers en professionals van speeltuinen en speel- en beweegplekken.³

Visie

Wat we willen bereiken, is dat buitenspelen en bewegen voor iedereen heel vanzelfsprekend gaat worden en dat speelplekken toegankelijk, bereikbaar en veilig zijn voor alle inwoners. Onze kennis hierover delen we met leden en andere betrokkenen op buitenspeelgebied.

Inzicht in de definitie van buitenspelen

Spelen is vrijwillig meedoen aan een activiteit die leuk is en/ of voldoening geeft. Meestal vanuit intrinsieke motivatie. Nuance: niet al het spelen is zelfgestuurd en intrinsiek gemotiveerd.

Buiten elke wilde, natuurlijke of door de mens gemaakte plek in de buitenlucht. Nuance: de plek kan een tijdelijke of permanente overkapping hebben maar moet blootstelling aan de omgeving hebben.

Vormen van spelen

- **Actief spelen** een vorm van spelen waarbij fysieke activiteit een rol speelt, van welke intensiteit dan ook.
- **Vrij spelen** een vorm van spelen die ongestructureerd en zelfgestuurd is.
- **Natuurlijk spelen** een vorm van spelen die plaatsvindt in een natuurlijke omgeving en/ of waarbij interactie met natuurlijke elementen zoals water, modder, stenen, heuvels, bladeren en gras
- **Avontuurlijk spelen (in origineel: risky play)** een vorm van spelen die spannend en opwindend is en waarbij onzekerheid, onvoorspelbaarheid en verschillende maten van risico nemen een rol spelen.
- **Sociaal spelen** een vorm van spelen waarbij interactie met anderen een rol speelt

Vertaling van Lee et al., 2022, overgenomen door Mulier Instituut; Buitenspelen onder de loep

---

² Samenleven en bestaanszekerheid 2024-2027 Provincie Limburg

³ Actieplan vrijwilligers 10-09-2024 Provincie Limburg

Doelstelling

“Een bijdrage leveren aan de harmonische ontwikkeling van kinderen en jongeren binnen de algemeen gangbare normen van onze maatschappij door bevordering van recreatieve voorzieningen in het algemeen en speeltuinwerk in het bijzonder.”

Strategie

De vereniging bereikt dit doel door diensten te verlenen als het adviseren en ondersteunen van leden en derden bij hun werkzaamheden gericht op het recreëren en het beheer van speelvoorzieningen. Dit geschiedt door:

- Het samenbrengen van organisaties werkzaam binnen de provincie
- Organiseren van bijeenkomsten voor leden en niet-leden
- Het behartigen van de belangen van leden jegens derden
- Het onderhouden van contacten met organisaties en overheden welke van belang zijn voor het verwezenlijken van het doel van de vereniging
- Op de hoogte blijven van onderzoeken op het gebied van speeltuinwerk en buitenspelen
- Het realiseren van landelijke dan wel provinciale projecten die raakvlakken hebben met het spelende kind in de breedste zin van het woord.

Om ons doel te bereiken zijn we een vereniging met ongeveer 60 speeltuinverenigingen dan wel stichtingen in de provincie Limburg. Daarnaast hebben we samenwerkingsverbanden met 13 Limburgse gemeenten, zijn we samenwerkingspartner van Jantje Beton en bij raakvlakken zoekt SpeL de samenwerking met andere Limburgse maatschappelijke organisaties.⁴

Bron: NRC, Alex van Hulst, 2025

⁴ Evaluatieverslag Maatschappelijke Organisaties april 2024 Provincie Limburg

De SpeL werkzaamheden, basisactiviteiten, fondsen en projecten voor 2026:

SpeL en de Limburgse speeltuinleden

	Activiteit	Aantal	Soort
1.1	Speeltuinbezoeken/-contacten	57 leden	Basis
1.2	Wettelijke verplichtingen speeltuinen	2	Project
1.3	Acquisitie	2	Project
1.4	ALV/Ledendag	2 bijeenkomsten	Basis
1.5	Subsidie en fondsmogelijkheden voor leden	3 leden begeleiden	Project

Buitenspelen en meebewegen

	Activiteit	Aantal	Soort
2.1	Advies en aanbeveling speelplek	7 leden	Project
2.2	Trainingen en kennisoverdracht	5 projecten	Project
2.3	Trends en ontwikkelingen	7 bijeenkomsten of publicaties	Project
2.4	Samenwerken na verhuizing	1 project	Project
2.5	Samen spelen op een speelplek	2 samenspeeldagen	Project
2.6	Jantje Beton en vakgroep	1 project, maandelijks contact	Project
2.7	Speeltuinen en het klimaat	3 leden ondersteunen	Project
2.8	Veel doelgroepen bezoeken een speeltuin	1 peuterrochtend 1 kinderraad 1 enquête jongeren 1 samenwerking ouderenorganisatie	Project

Gemeenten

	Activiteit	Aantal	Soort
3.1	Adviseren en begeleiden gemeenten	13	Fonds
3.2	Expert meeting voor Limburgse gemeenten	1	Project
3.3	Samenwerkingsovereenkomst	13 behouden	Fonds
3.4	Samenwerken - rapportage	maandelijks	Basis

Informatie en overdracht

	Activiteit	Aantal	Soort
4.1	Social media/PR	wekelijks	Basis
4.2	Administratie	wekelijks	Basis
4.3	Scholing consultants	Min. 1x p.jaar cursus	Basis

1. SpeL en de Limburgse speeltuinleden

“Waarom binnen blijven als je buiten zoveel kunt beleven?
Ga lekker op avontuur, al is het maar in je eigen achtertuin!

Bron: Een goed verhaal

Soms is er geen achtertuin en dan is een buurtspeeltuin, veelal gerund door enthousiaste vrijwilligers, de perfecte plek om samen te spelen, te ontmoeten en avonturen te beleven.

1.1 Speeltuinbezoeken en contacten

In 2026 blijft Speeltuinwerk Limburg zich inzetten voor het ondersteunen en versterken van haar aangesloten speeltuinverenigingen in de provincie. Speelplekken waar kinderen vrij kunnen spelen en waar ze opgroeien in een veilige, stimulerende omgeving is mede mogelijk dankzij de inzet van vele onmisbare vrijwilligers; van bestuur tot onderhoud, van begeleiding tot gastvrijheid op het speelterrein.

Doel:

Ondersteunen, adviseren en verbinden van de aangesloten speeltuinleden.

Wat gaan we doen:

Speeltuinleden ondersteunen is maatwerk en kan ook leiden tot een formeel advies. Een persoonlijk bezoek zorgt voor erkenning van het vaak onzichtbare werk van de vrijwilligers en consulenten krijgen zicht op de actuele situatie en mogelijke kansen of knelpunten.

Samenwerkingspartners:

Speeltuinvrijwilligers en speeltuinbesturen, kleine koepels van speeltuinen binnen een Limburgse gemeente.

Speeltuin 't Hingen, Echt

1.2 Wettelijke verplichtingen speeltuinen

Deze zijn vooral gericht op het waarborgen van veiligheid voor kinderen. De belangrijkste regelgeving komt voort uit het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). Daarnaast is sinds 2024 de omgevingswet aangepast die soms gevolgen kan hebben voor speeltuinen. Verder is de privacywetgeving (AVG) van toepassing bij cameratoezicht of het publiceren van bepaalde foto's.

Er is in 2021 een overgangperiode van 5 jaar ingesteld voor de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR), dit betekent dat statuten die in strijd zijn met de WBTR vanaf 1 juli 2026 niet meer geldig zijn.

Doel:

Onze leden en andere geïnteresseerden op de hoogte houden en brengen van (nieuwe) wettelijke ontwikkelingen en daarnaast de bestaande regels en wetgeving up-to-date houden.

Wat gaan we doen:

Spel ondersteunt haar leden en aangesloten gemeenten met praktische informatie en geeft informatie over erkende keuringsinstanties zodat iedere speeltuin veilig en verantwoord toegankelijk blijft voor alle kinderen.

Daarnaast communiceert SpeL regelmatig met haar leden over actuele wetgeving zoals bijvoorbeeld de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR).

Speeltuín Mariarade, Hoensbroek

Al deze wettelijke verplichtingen maken het spelen veilig maar ook minder uitdagend. Het is de taak van SpeL om haar leden te adviseren hoe om te gaan met de wettelijke verplichtingen en tegelijkertijd garant te staan voor voldoende uitdaging bij het spelen.

Extra aandacht zal zijn voor:

Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS)

Het WAS stelt eisen aan de veiligheid van speeltoestellen en vereist inspecties, onderhoudsprotocollen en gebruikersinstructies. Al langere tijd is het WAS in ontwikkeling en SpeL zal de aanpassingen en wijzingen in 2026 volgen en communiceren met haar leden.

Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL), de Omgevingswet en de spartelbaden

Spartelbaden en waterspeelplaatsen zijn populair maar vallen onder strenge wet- en regelgeving voor gezondheid en veiligheid; denk aan waterkwaliteit. In 2025 heeft SpeL samen met Provincie Limburg een start gemaakt met voorlichting geven aan speeltuinen over de aangepaste regelgeving. In 2026 zal dit een vervolg gaan krijgen.

Samenwerkingspartners:

Erkende keuringsinstantie NVWA (AKI's) – Jantje Beton – Provincie Limburg - Limburgse gemeenten

1.3 Acquisitie

In 2026 blijft SpeL inzetten op acquisitie en fondsenwerving om haar dienstverlening richting leden te versterken en speelruimteprojecten mogelijk te maken. Acquisitie betekent voor ons niet alleen het werven van financiële middelen maar ook het actief zoeken naar partnerschappen die bijdragen aan sterke, toekomstbestendige speelplekken in Limburg.

Een belangrijke landelijke samenwerkingspartner hierin is Jantje Beton en ook in 2026 steekt SpeL in om projecten gezamenlijk te gaan oppakken.

Daarnaast verkennen we in 2026 actief nieuwe kansen voor samenwerking met lokale en landelijke fondsen, bedrijven, gemeenten en maatschappelijke organisaties en vergeten we natuurlijk de traditionele vorm van speeltuinverenigingen niet. SpeL is en blijft hierbij de buitenspeel-ambassadeur.

Om meer speeltuinen en speelplekken enthousiast te maken voor een lidmaatschap bij SpeL, kunnen nieuwe leden het lopende jaar van aanmelding gratis aansluiten bij SpeL. Daarnaast wil SpeL het buitenspeel onder de aandacht blijven brengen via maatschappelijke projecten en binnenkomende buitenspeelvragen beantwoorden.

Nieuw lid De Speeltrein, Beek

Doel:

Zowel de individuele speeltuinleden als de organisatie Speeltuinwerk Limburg zelf financieel en inhoudelijk versterken.

Nieuw lid speelplek Molenpark, Urmond

Wat gaan we doen:

SpeL zet in op thema's zoals groene, gezonde leefomgeving en beweging, verduurzamen van speeltuinen, participatie van vrijwilligers, kinderen en buurtbewoners. In 2026 betekent dit inzetten op 2 nieuwe aanmeldingen van hierboven genoemde doelgroepen of projecten.

Samenwerkingspartners:

Limburgse Gemeenten – Jantje Beton– IVN - JOGG

1.4 ALV/Ledendag

De jaarlijkse ledendag en Algemene Ledenvergadering (ALV) vormen een belangrijk moment van ontmoeting, informatie-uitwisseling en gezamenlijke koersbepaling binnen Speeltuinwerk Limburg.

Doel:

- Versterken van de verbinding met en tussen de aangesloten speeltuinleden
- Informeren over actuele ontwikkelingen in speeltuinland
- Uitwisselen van ervaringen en inspirerende praktijkvoorbeelden.

ALV in stadskantoor Heerlen

Ledendag bij de makers van speeltoestellen

Wat gaan we doen:

In het voorjaar zal SpeL de eerste ALV organiseren vaak in combinatie met een inspiratie-sessie.

Najaar 2026 organiseert SpeL voor haar leden een speciale dag op een bijzondere locatie en zal tevens de tweede Algemene Ledenvergadering plaatsvinden.

Samenwerkingspartners:

(Maatschappelijke) organisaties waar we de ledendag kunnen realiseren.

1.5 Subsidie- en fondsmogelijkheden

Een belangrijke taak blijft het ondersteunen van leden bij het aanvragen van fondsen en subsidies, onder meer voor vernieuwing van speeltoestellen, toegankelijkheid van de speelplek voor alle bezoekers en het organiseren van verbindende activiteiten in de speeltuin.

Door onze kennis van lokale⁵ en landelijke fondsen en regelingen alsmede het inzetten van ons netwerk, kunnen we leden gericht adviseren en begeleiden in het aanvraagproces.

Doel:

Spel gaat op aanvraag drie speeltuinleden mee op weg helpen met een fondsaanvraag.

Wat gaan we doen:

Samen met de contactpersonen van fondsen gaan consultants speeltuinleden ondersteunen bij een aanvraag. Tevens zal Spel de fondsenlijst up-to-date houden.

Samenwerkingspartners:

Stichting het Gehandicapte Kind – Provincie Limburg – contactpersonen diverse fondsen zowel lokaal als landelijk en servicegerichte organisaties (bijv. Rotary)

Fondsenplein Roermond

⁵ Leefbaarheidsfonds sessie Provincie Limburg 08-2024

2. Buitenspelen en meebewegen

In de eerdergenoemde definitie van buitenspelen is een onderscheid gemaakt tussen 5 vormen van spelen; actief spelen, vrij spelen, natuurlijk spelen, avontuurlijk spelen (in origineel Risky Play) en sociaal spelen. Dat buitenspelen de afgelopen jaren steeds meer in de belangstelling is komen staan, is ondertussen duidelijk en deze aandacht is relevant, want buitenspelen is onder druk komen te staan door o.a. verstedelijking en veranderende patronen van vrijetijdsbesteding.

(Mulier Instituut, *Buitenspelen onder de loep*, 2024)

Daarbij brengt de **klimaatverandering** nieuwe uitdagingen met zich mee en dit vraagt om een toekomstgerichte visie op speeltuinen: groene, klimaatbestendige speelplekken die niet alleen uitnodigen tot spelen, maar ook bijdragen aan verkoeling, biodiversiteit en wateropvang.

Kinderen zijn veelal de primaire gebruikers van speelplekken en hebben vaak verrassende, waardevolle ideeën. Door hen én hun ouders, buurtbewoners en andere betrokkenen actief te betrekken, zorgen we voor meer draagvlak, eigenaarschap en speelplekken die echt aansluiten bij de behoeften van de gebruikers.

SpeL gaat in 2026 opnieuw een verbindende rol spelen door onze speeltuin vrijwilligers en speeltuin-gebruikers mee te nemen in de hierboven genoemde ontwikkelingen zodat er speelplekken ontstaan voor ALLE inwoners.

2.1 Advies en aanbeveling speelplek

SpeL gaat inzetten op het delen van goede voorbeelden, **het bieden van kennis en het stimuleren van participatie en co-creatie** bij onze speeltuinleden.

Doel:

In 2026 gaan we onze leden (en 7 specifiek) en andere geïnteresseerden verder op weg helpen en ondersteuning geven zodat er steeds meer Limburgse speelplekken op weg gaan naar een toekomstbestendige speelplek die toegankelijk is voor alle Limburgers.

Wat gaan we doen:

SpeL geeft gevraagd en ongevraagd advies aan diverse partijen; sluit aan bij bijeenkomsten mocht dit nodig zijn in het belang van het buitenspelende kind en andere speelplek-gebruikers.

Samenwerkingspartners:

Limburgse gemeenten- [Jantje Beton](#) – diverse buitenspeelpartijen – welzijnsorganisaties – [Centrum voor Natuur en Milieu](#) – [Iedereen kan Sporten](#)- [Stichting Limburgs Landschap](#)

Bron: Volkskrant, Peter de Wit, 2025

2.2 Trainingen en kennisoverdracht

Een belangrijk onderdeel van onze missie is het ondersteunen en begeleiden van de vele vrijwilligers in de speeltuinen. Daarom organiseren wij ook in het komende jaar een reeks bijeenkomsten en trainingen waarin kennisdeling en ontmoeting centraal staan. In totaal verwacht SpeL 85 deelnemende leden te ontmoeten op deze bijeenkomsten.

Doel:

Overdragen van kennis aan vrijwilligers en besturen van speelplekken. Daarnaast leden met elkaar in verbinding brengen zodat er ook samenredzaamheid ontstaat.

Wat gaan we doen:

Tijdens deze momenten bieden we speeltuinorganisaties praktische handvatten, inspirerende voorbeelden en actuele informatie op het gebied van (sociale) veiligheid, inclusiviteit, gezondheid, speelplezier en inrichting van een speelplek door klimaatsverandering. De volgende kennisoverdracht en bijeenkomsten staan op de planning:

1. Als je je zorgen maakt om een kind in de speeltuin; vervolg op **bijeenkomst Care Free** in 2025 waarbij dit keer verdieping is aan de hand van ingebrachte casussen.
2. Hoe kun je op een positieve manier **jongeren betrekken** bij een speelplek? SpeL gaat samen met professionals en speeltuinvrijwilligers een ontmoeting organiseren.
3. De vraag naar de workshop **Eerste Hulp in de Speeltuinen** neemt afgelopen jaren toe. SpeL zal inspelen op aanvragen.
4. SpeL gaat in kaart brengen welke **welzijnsorganisaties** er zijn in de buurt van speeltuinleden en een actieve koppeling tussen beide partijen maken.
5. Hoe kan een speelplek rekening houden met **klimaatsverandering**; buitenspelen als het regent en ook als er veel zon is.

'Speeltoestelontwerp'

Samenwerkingspartners:

Provincie Limburg – EHBO – andere
Maatschappelijke Organisaties – Care Free –
Jantje Beton – Centrum voor Jeugd en Gezin

2.3 Trends en ontwikkelingen

De landelijke en lokale trends vormen het fundament voor keuzes en prioriteiten in het jaarplan, waarin we inspelen op actuele ontwikkelingen én werken aan toekomstbestendige speelruimte voor alle kinderen in Limburg.

Doel:

Samen met onze lokale en landelijke samenwerkingspartners gaat Spel zorgen voor een **veilige, sociale, en stimulerende omgeving** in speeltuinen en op speelplekken.

Wat gaan we doen:

Spel blijft actief op de hoogte van landelijke en regionale ontwikkelingen rondom buitenspelen, bewegen en de inrichting van kindvriendelijke leefomgevingen. We volgen o.a. de publicaties en/of bijeenkomsten van het Mulier Instituut, Jantje Beton, de ASAS Adviesraad en andere relevante kennisinstellingen.

Samenwerkingspartners:

Ruimte voor de Jeugd – Welzijnsorganisaties – lokale partners met thema Avontuurlijk spelen - consortium ASAS-project- Mulier Instituut – samenwerkende gemeenten – Iedereen Kan Sporten

2.4 Samenwerken na verhuizing

Met de verhuizing van Spel september 2025 naar Weerstand Roermond waar we intrekken bij het Huis voor de Kunsten, slaan we als Speeltuinwerk Limburg letterlijk een nieuwe weg in: een plek waar buitenspelen, cultuur en ontmoeting elkaar ontmoeten en versterken.

Doel:

Cultuur toegankelijk maken voor alle kinderen in hun eigen leefomgeving: de speeltuin. Spelen wordt leren, ontdekken, samen beleven met kunst en cultuur als verbindende schakel.

Wat gaan we doen:

Samen geven we vorm aan het project "Theater in de speeltuin". Een initiatief waarin Spelen en cultuur samenkomen. Denk aan laagdrempelige theatervormen of workshop die aansluiten bij de belevingswereld van de speeltuinbezoeker.

Samenwerkingspartners:

Huis voor de Kunsten Limburg – andere cultuurmakers in gebouw Weerstand Roermond.

2.5 Samen spelen op een speelplek

In 2026 zet SpeL opnieuw in op het bevorderen van samen buitenspelen. Ieder kind moet zich welkom voelen in een speeltuin of het nu gaat om kinderen met of zonder beperking. Daarom organiseert SpeL de laatste jaren met diverse partners SamenSpeelMiddagen/-Feesten bij speeltuinleden. Zo bouwen we samen aan speeltuinen waar elk kind kan meedoen.

Doel:

Kinderen komen op een speelse manier met elkaar in contact door samen spellen te doen. De nadruk ligt op plezier, ontmoeten en meedoen ongeacht vaardigheden en achtergrond.

Wat gaan we doen:

Minstens 2 samenspeeldagen organiseren in speeltuinen met laagdrempelige activiteiten. Om samenspelen nog beter te ondersteunen, pleit SpeL ook voor het gebruik van los spel materiaal in speeltuinen. Denk aan ballen, hoepels of verkleedkleden en andere creatieve materialen die kinderen uitdagen tot vrij en fantasierijk spel. Los materiaal bevordert samenspel, biedt kansen voor samenwerking en geeft kinderen de ruimte om hun eigen spel te bedenken. Dit onderneemt SpeL met de samenwerkingspartners en levert voor de deelnemende speeltuinen ook concreet materiaal met uitleg op.

Samenwerkingspartners:

Stichting het Gehandicapte Kind – GIPS Spelen en Leren- Jong NL Limburg- JOGG- PSW (biedt zorg en ondersteuning aan kinderen met een verstandelijke beperking) – Limburgse speeltoestelbouwers – Iedereen Kan Sporten – Onbeperkt4Life

2.6 Jantje Beton en Vakgroep

In voorjaar 2025 is de samenwerking tussen SpeL en Jantje Beton met vier jaar verlengd. De voortzetting bevestigt de goede en constructieve relatie die de afgelopen jaren is opgebouwd.

Doel:

Zowel de landelijke koepel als SpeL hebben dezelfde gedachte als het gaat over; meer speelruimte, meer speeltijd en meer plezier voor alle kinderen met extra aandacht voor hen die hierin minder kansen hebben. Samen staan we sterker!

Bron: Jantje Beton

Wat gaan we doen:

De komende jaren zetten we deze samenwerking voort op verschillende niveaus; zo blijven we actief (fysiek als online) deelnemen aan de landelijke vakgroep speeltuinen waarin kennis, ervaringen en landelijke ontwikkelingen worden gedeeld en afgestemd.

Daarnaast werken we samen met Jantje Beton aan inhoudelijke projecten op het gebied van inclusief spelen, het versterken van buurtparticipatie en het toekomstbestendig maken van speeltuinen.

Er is één bestuurlijk evaluatiemoment per jaar waarbij de voortgang van de samenwerking wordt besproken.

Samenwerkingspartners:

LOS/Jantje Beton - collega's in andere provincies

2.7 Speeltuinen en het klimaat

Het regent gemiddeld 192 dagen per jaar in Nederland. Het meest (in uren) in de maanden november (11%) en december (10%). Door klimaatverandering regent het niet vaker, maar wel harder. In de laatste eeuw is de totale hoeveelheid neerslag met 9% toegenomen. In de zomerperiode zullen de buien heftiger worden met kans op hoosbuien en wateroverlast.⁶

Regen kan een spelbreker zijn en weerhoudt kinderen van buitenspelen. Of zijn het de ouders en scholen die de kinderen weerhouden buiten te spelen in de regen? Laten we het eens omdraaien: kunnen we speelplekken juist aantrekkelijk en avontuurlijk maken door het gebruik van regenwater? Dat biedt nieuwe kansen voor buitenspelen.⁷

Door klimaatverandering worden onze zomers steeds warmer, met langere periode van hitte en felle zon. Dit heeft direct effect op het speelplezier en de veiligheid in speeltuinen. Veel speelplekken hebben weinig tot geen schaduw waardoor - mede het gevolg van de materiaalkeuze - speeltoestellen zoals glijbanen, klimrekken en schommels extreem kunnen opwarmen. Een overhitte speeltuin nodigt niet uit tot buitenspelen. Een schuilplekje en het opvangen van het regenwater kan het spelen tijdens slecht weer juist extra spannend maken.

Doel:

SpeL ziet het als haar taak om speeltuinleden bewust te maken van deze veranderingen en hen te ondersteunen bij het nemen van maatregelen die hun speeltuin klimaatbestendiger maken. Bij minimaal 3 leden zal SpeL hier actief op gaan inzetten.

Wat gaan we doen:

SpeL gaat in 2026 inzetten op kennisdeling en bewustwording. Dit doen we door: informatie te ontwikkelen en te delen over hitte, schaduw, wateropvang en duurzame inrichting van speelplekken en door samenwerkingen te zoeken met partners.

Samenwerkingspartners:

Gemeenten – [Waterschap Limburg](#) – Natuurorganisaties - [IVN](#)

Speelplezier in de regen

⁶ Bron: KNMI. Het regent niet vaker, wel harder, 2022

⁷ Uit artikel: Ontwerp speelplekken die ook geschikt zijn voor buitenspelen in de regen. Jeroen Hoyng (Kenniscentrum Sport & Bewegen).

2.8 Veel doelgroepen in de speeltuin

Een speeltuin is van iedereen, van jong tot oud. Vanuit die overtuiging zetten we in om de speeltuin toegankelijk, uitnodigend en relevant te maken voor verschillende doelgroepen. Spelen stopt niet bij een bepaalde leeftijd; het verandert alleen van vorm. In 2026 zetten we diverse projecten op om deze brede doelgroep actief te betrekken:

Doel:

Speeltuinen ontwikkelen tot inclusieve ontmoetingsplekken waar iedereen zich welkom voelt en waar iets te beleven is voor alle leeftijden. Met deze aanpak willen we de speeltuinen positioneren als een plek van verbinding, waar generaties elkaar ontmoeten en samen kunnen bouwen aan een leefbare buurt.

Wat gaan we doen:

Peuterrechtend in samenwerking met kinderopvang; we organiseren samen met een speeltuinlid en naastgelegen kinderopvang een peuterrechtend waarin jonge kinderen samen met pedagogisch medewerkers, (groot)ouders, verzorgers en andere omwonenden spelenderwijs de speeltuin ontdekken.

Kinderraad: we starten met het benaderen van een kinderraad in de gemeente waarin kinderen uit de buurt van een speeltuinlid actief meedenken en meepraten over de inrichting, activiteiten en regels in een speeltuin uit die gemeente.

Enquête onder jongeren (12-16 jaar): we onderzoeken wat oudere kinderen en tieners missen of wensen in een speeltuin en hoe we deze leeftijdsgroep beter kunnen bereiken en binden.

Samenwerken met ouderenorganisatie: met Limburgse clubs zoals KBO, kijken we hoe we van de speeltuin ook een plek kunnen maken voor senioren; als vrijwilliger, als gebruiker of als actieve buurtgenoot.

Samenwerkingspartners:

Kinderopvang – KBO – Kinderraden Limburg – Zonnebloem Limburg

Speeltuin MIJN speelpark West Kerkrade

3. Gemeenten

De rol van gemeenten bij speeltuinen is cruciaal en veelzijdig. Ze dragen bij aan de kwaliteit, veiligheid, toegankelijkheid en beschikbaarheid van speelruimte. Heel mooi is dat dit vaak in samenwerking gaat met SpeL. Afgelopen jaren hebben 13 Limburgse gemeenten een samenwerking ondertekend.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het aanleggen, beheren en onderhouden van openbare speelplekken. Ze zorgen voor de spreiding van speelruimte over wijken en dorpen en gelukkig zien we steeds vaker dat er bij nieuwbouw- of herinrichtingsprojecten rekening wordt gehouden met voldoende en toegankelijke speelruimte.

3.1 Adviseren/begeleiden gemeenten met samenwerkingsovereenkomst

SpeL kan ondersteuning bieden bij het opstellen of herzien van het lokale speelruimtebeleid. Hierin worden doelen, normen en kaders voor speelvoorzieningen vastgelegd.

Gemeenten hanteren subsidies en onderhoudscontracten voor speeltuinverenigingen en bewonersinitiatieven. SpeL werkt samen met veel gemeenten en is vaak de schakel tussen burgers en gemeenten, deelt kennis, geeft advies en ondersteuning als dit nodig blijkt. Als een gemeente een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten, betekent dit 5 uur ondersteuning.

Doel:

SpeL zet nadrukkelijk in op speelplekken die voor iedereen toegankelijk zijn, ook voor kinderen met een beperking. De nadruk ligt ook op erkenning van speelplekken als belangrijke sociale en preventieve voorziening die bijdraagt aan de gezondheid, ontwikkeling en ontmoeting in de wijk.

Wat gaan we doen:

SpeL gaat in 2026 de 13 samenwerkende gemeente opnieuw ondersteunen met allerlei vragen en zal zowel gevraagd als ongevraagd advies blijven geven.

Samenwerkingspartners:

Limburgse Gemeenten

3.2 Expert meeting voor gemeenten

De jaarlijkse ontmoetingsdag voor medewerkers van Limburgse gemeenten heeft ieder jaar een ander thema. In 2026 zal ingezet gaan worden op schoolpleinen die ook na schooltijd open zijn om te spelen.

Doel:

Uitwisselen van kennis en ervaringen tussen scholen en gemeenten zodat meer Limburgse schoolpleinen ook na schooltijd openblijven om te spelen.

Wat gaan we doen:

Op zoek naar schoolpleinen met speelgelegenheden die (enkele uren) opengesteld zijn na schooltijd.

Samenwerkingspartners:

Diverse Limburgse gemeenten -wijkagent – Limburgse scholen - Kinderdagverblijven

Expert meeting Heerlen

3.3 Samenwerkingsovereenkomsten

Het huidige aantal samenwerkingen met Limburgse gemeenten wil Spel in 2026 minimaal behouden en liefst uitbreiden en kwaliteit blijven leveren bij de samenwerking en het beantwoorden van vragen. Nieuwe samenwerkingen zijn zeker welkom en ook gemeenten met korte ondersteuningsvragen zal Spel te woord staan.

Buurtparticipatie gemeente Beesel

3.4 Samenwerkingen - rapportage

Korte verslaglegging na contact en bezoek gemeenten is van belang om voortgang en overdracht te monitoren.

4. Informatie en overdracht

Social Media is een krachtig hulpmiddel om in contact te blijven met speeltuinen, gemeenten, welzijnsorganisaties en andere samenwerkingspartners. Door verschillende platforms strategisch in te zetten kan SpeL meer zichtbaarheid creëren, kennis delen en de betrokkenheid vergroten.

4.1 Social media/ PR

Elk kanaal bereikt een ander publiek en samen vormen ze een communicatiemiddel voor 2026 en daarna: Via [Facebook](#) bereikt SpeL veel speeltuinvrijwilligers, speeltuinbesturen en andere geïnteresseerden. Ook in 2026 komen hier berichten van bijeenkomsten voor leden en vaak ook voor niet-leden toegankelijk zijn (de laatste tegen een kleine vergoeding). Ook zijn er bijzonderheden en succesverhalen uit Limburgse speeltuinen te zien.

[Instagram](#) draait om beeld en is uitermate geschikt om speeltuinplezier en activiteiten te laten zien aan huidige leden en is ook een geschikt middel om jongeren te bereiken. In 2026 zal “het speeltoestel van de maand” aandacht krijgen evenals de rubriek “speeltuinvrijwilligers in het zonnetje”.

Speeltuinwerk Limburg kan zich met [LinkedIn](#) profileren richting gemeenten, fondsen en andere maatschappelijke organisaties.

Bron: Volkskrant, Peter de Wit, 2025

De [SpeL](#) website is er voor diverse gebruikers van de buitenspeelruimte: Speelplekken, informatie, actuele wetgeving, aankomende bijeenkomsten en laatste nieuws.

De [digitale nieuwsbrief](#) wordt ook in 2026 zes keer per jaar opgesteld en door bijna 500 geïnteresseerden ontvangen.

De besloten [speeltuinleden-appgroep](#) draagt bij aan een actuele communicatie naar onze doelgroep en zorgt voor een snelle wensen- en behoeftepeiling bij onze leden.

4.2 Administratie

Een actuele administratie is essentieel om continuïteit te waarborgen, verantwoording af te leggen en inzicht te houden in financiën. Enige tijd geleden al is SpeL overgegaan op e-boekhouden en ook in 2026 blijven we dit pakket gebruiken.

De voortgang en actualiteiten komen maandelijks met consultants en SpeL bestuur aan bod tijdens een werkoverleg.

De bestuursvergaderingen van SpeL vinden 5 keer per jaar plaats. Voor de leden zijn er 2 Algemene Ledenvergaderingen (ALV's) per jaar; in het voorjaar en het najaar. Halverwege het jaar is er een tussentijds gesprek met Provincie Limburg en tussendoor zijn er regelmatig contacten met de betreffende beleidsmedewerker.

4.3 Scholing consultants

Bij speeltuinwerk Limburg vinden we het belangrijk dat de consultants goed voorbereid en deskundig zijn in hun werk. Zo blijven ze op de hoogte van de laatste ontwikkelingen rondom speeltuinveiligheid, inclusiviteit, vrijwilligersbeleid en maatschappelijk betrokken spelen. Blijven leren is beter ondersteunen. Daarnaast nemen zij deel aan landelijke kennisdagen en intervisiebijeenkomsten met collega's uit andere provincies. Zo brengen ze nieuwe ideeën en inzichten terug naar de Limburgse speeltuinen.

5. Begroting 2026

De begroting 2026 is opgenomen in een separate bijlage bij dit jaarplan.

Tot slot

In 2026 blijft Speeltuinwerk Limburg zich inzetten voor één helder doel: Iedereen de kans geven om het hele jaar door buiten te spelen. Of het nu lente, zomer, herfst of winter is, buitenspelen verbindt, ontwikkelt én maakt gelukkig!

Wij geloven in de kracht van speeltuinen en speelplekken waar kinderen kunnen groeien, waar vrijwilligers zich met hart en ziel inzetten en waar buurtbewoners elkaar ontmoeten. Juist in de tijd waarin binnen zitten de norm lijkt te worden, maken wij het verschil: buiten, in de frisse lucht en spelenderwijs.

Dankzij de inzet van vele vrijwilligers en betrokken partners, kunnen we ook in 2026 zeggen:

Limburg is een provincie waar buitenspelen leeft, elke dag van het jaar!

Roermond, september 2025

Namens Bestuur van Speeltuinwerk Limburg

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

Samenspeeldag MIJN speelpark West, Kerkrade